

Daniela Romanová, 20 rokov, Zákopčie

Evolúcia

Mongua sa zmocňovala zlosť ako mamuta počas letných horúčav. Nedarí sa mu pri love, zateká mu do jaskyne a rodinné problémy sa množia ako pleseň na hnijúcom ovocí. Väčšine manželiek stačí, ak môžu byť doma a pokojne udržiavať oheň, lenže tá jeho musí byť výnimka. Starostlivosťou o jaskyňu ho privádza do zúrivosti, pri akej by tým ohňom najradšej voľačo podpálil. Je tak zaťažená na čistotu a hygienu, že by k nej aj ich kmeňový šaman mohol chodiť na kurzy. Viete si predstaviť, ako to preháňa? Trvá na tom, aby sa celá rodina umývala prinajmenšom dvakrát za rok! keby mohla, isto pridá aj tretí raz. Toto je zo všetkých problémov ten najmenší a on ako moderný človek musí vedieť ovládať svoje emócie. Jeho problémy sa však nekončia pri manželke, vzťahy s deťmi tiež nestoja za pochvalu. Dievčinka sa mu prvý raz zamilovala a v hlave nemá nič okrem svojho úžasného, najkrajšieho a najmilovanejšieho... a ten ju teda nedostane! On dobre vie, kto zamotal jeho malému klenotu hlavu. O dotyčnom sa rozpráva, že do ohňa prikladá tú zvláštnu bylinu s listami rozdelenými na päť častí, ktorej dym zlepšuje náladu a spôsobuje halucinácie. Tento cvok je zo zásady proti loveniu a neláka ho ani zbieranie. Zvieratá by vraj boli omnoho užitočnejšie, keby ich ľudia chovali doma. Prírodu netreba kvôli rastlinám zbytočne drancovať, veď stačí nazbierať semienka a rozsypať si ich pred príbytkom. Čo si má o ňom človek myslieť? Všetci odjakživa zbierajú a lovia a jemu sa to zrazu nepáči? Nie je on totálne vyšinutý? Určite, pretože má aj akési čudné stravovanie. Neje obyčajné mäso ako ostatní, on si ho musí opekať nad ohňom! A to ešte nie je všetko. Skutočným vrcholom bolo, keď začal protestovať proti vojne so susedným kmeňom. Vraj je to zbytočné zabíjanie a omnoho lepšie by bolo spojiť sa. Nechápe, aká je táto vojna potrebná? Viedie ju nespočetné množstvo generácií kvôli sporu týkajúcemu sa... vie niekto, prečo vlastne bojujú? Vojna je skrátka nevyhnutná a tento magor by mal na svoju dcéru vopred zabudnúť. Bodaj by ho niečo zožralo, skôr než ho zahlúši on sám! Pri tej príležitosti by mohol schytať aj jeho syn, Mongu mladší. Takého lenivého syna snáď svet nevidel. Každý rok platí príspevok do ZRPŠ vo výške desiatich kožušín a misky bobúľ (vraj bezplatné vzdelávanie), prihlásil ho na Krúžok mladých lovcov a posielala ho do hudobnej, nech vie melodicky udierať na bubon. No zaujíma ho to? Vôbec. Mladý Mongu príde zo školy, zapne oheň a do polnoci hľadá na kresby. Ako keby tam bolo niečo zaujímavé! Pritom tam človek nájde len samé zabíjanie a násilie. Jeho synáčik má v skutočnosti obrovský potenciál. Keby sa snažil, tak svoju kariéru dotiahne až po šamana s tromi atestáciami. On sa

chce radšej stať jaskynným maliarom. Ved', chúd'a, umrie od hladu skôr, ako dokreslí prvého mamuta!

Martin nervózne vyhl'adal číslo svojho syna. O niekoľko stotín sekundy skôr, ako jeho potomok prijal hovor, zrukol:

„Už si doma? Boh ťa ochraňuj, ak nie si naučený!“

„Tatko, nekrič. Ako som to mal stihnúť? Pred chvíľou som prišiel zo školy,“ odpovedal znudený hlas. Tento argument otca zarazil. Má jeho úbohé dieťa vôbec voľný čas? Ak mu vyučovanie končí o pol druhej a domov dnes prišiel o trištvrte na šesť, tak...

„Martin, je takmer šesť hodín! Nepoznáš ciferník, či zo mňa robíš idiota?“

„Tatko, prosím, nekrič po mne,“ pokračovala milovaná ratolesť zničeným hlasom, „mám ťažkú depresiu. Celý deň som staval strešné okno a teraz sa mi zrútilo.“

„Aké strešné okno?“ nechápal. Čo ak je synova psychika v skutočne zúfalom stave? Bývajú predsa v paneláku a nad nimi je deväť poschodí!

„Neboj, nie naše. Niečo podobné by som nerobil, ani keby som mal zdochnúť od nudy. Ono sa pokazilo v Minecrafte. Vieš, ako som s jeho pomocou mohol bojovať s útočnými včelami?“

„O technikách boja s hmyzom nemám poňatia, ale ty sa čoskoro stretneš s našťvaným tatkom! September nie je ani v polovici a ty kašeš na školu? Ako si to predstavuješ? Nepraj si ma, ak pri mojom príchode nebudeš sedieť nad knihami!“ zúrili Martin. Jeho potomok však pokračoval s pokojom, aký by vyviedol z miery aj Angličana:

„Neblázni, tatko. Na učenie mám čas aj po víkende. Dnes je už neskoro, pozriem si už len nejaký seriál.“

Martin mlčal. Na jazyk sa mu drala kritika násilia v modernej kinematografii. No malo to vôbec zmysel? Toto dieťa ho aj tak nepočúvne. Ignoruje školu aj krúžky, zaujíma ho jedine hádzanie kociek na seba a bojovanie s fiktívnymi príšerami. Chlapec pritom nie je hlúpy. Keby sa trochu viac snažil, dotiahol by to až na špičkového vedca. Je tu však jeden háčik. Synček kaše na celú vedu, on chce byť slávnym Youtuberom! Po krátkej úvahe nad zbytočnosťou rodičovských argumentov sa radšej len spýtal:

„A čo robí Ela? Už sa vrátila? “

„Nemaj strach, nerobí nič podlé ani nekalé. Iba ma nepriamo presviedča, že telenovely nie sú nič pre mňa,“ snažil sa o opätovné nastolenie mieru. Jeho slová však mali dosiahli opačný efekt.

„Ona ho zas priviedla? Nevyjadril som sa jasne? Moja dcéra sa so žiadnym sfetovaným hipisákom rozprávať nebude!“ kričal do mobilu.

„nemusíš ju hneď podozrievať. On tradične prednáša o záchrane vorvaňov, výrobe dažďových pralesov a o vplyve doma kŕmených škrečkov na globálne otepľovanie a Ela na neho hľadá, ako keby to nepočula prinajmenšom milióny raz. Zatiaľ čau, ak prejdú na problematiku preľudnenia, ozvem sa,“ zakončil synček správu o aktuálnom stave domácnosti. Martina ovládla tichá zúrivosť. Nechcel svoje deti zanedbávať, preto ho vytáčali obe rovnako. Zaujímalo ho len jedno – čo sa Ele páči na jej enviromentálne ladenom somárovi? Ved' podobné reči má každá druhá Miss Universe. Navyše, toto soplavé chlapčisko sa vysmialo Z jeho nekonečnej hádky so susedmi! Jedná sa vraj o zbytočnú malichernosť, na ktorej príčinu určite všetci zabudli. Martin sa musel zamyslieť. Na dôvod jeho konfliktu s Kabovcami si skutočne nespomína, no aj tak má pravdu! Ved' on im ešte ukáže! Ela nech nečaká, že jej niekto ustúpi! Tento čudák s jeho pokladom flirtovať nebude! Ako by mu varila? Ved' by mu všetko zvädlo ešte pred ochutnaním.

Od týchto problémov sa mu uľaví iba príjemnou vychádzkou. Mongu vytrvalo kráčal a zastal až pred dovtedy neobjavenou jabľoňou. Nikto ju zatiaľ neobral a väčšina jej plodov začínala hniť pod jej konármi. Náš pračlovek sa natiahol v jej tieni a zahryzol do jedného jabĺčka. Uvedomil si, že je neobvykle hnedé a mäkké, no vyslovene odporné nebolo. Navyše, po jeho zjedení sa Mongouva nálada značne zlepšila. Vzal si ich ešte niekoľko a po každom bol o kúsok veselší. Príčinu tohto javu si nedokázal vysvetliť, keďže nič nevedel o etanolovom kvasení v hnijúcom ovocí. Účinky tejto chemickej reakcie čoskoro pocítil na vlastnej koži. Obklopila ho hmla malátnosti a s privretými očami zabudol na dcérinho šíaleného nápadníka, lenivého syna a manželské spory. O pár okamihov tvrdo spal.

Trvalo pomerne dlho, kým svoj výbuch zlosti ovládol, aj to len s využitím netradičných metód. Pomohlo mu malé pivo vypité na terase jednej krčmičky blízko hypermarketu. Príroda sa však spojila s dcériným poriadne šibnutým nápadníkom a rozhodla sa podporiť jeho názory. Hoci bola polovica septembra, slnko tlačilo ortuť v teplomeroch takmer ku tridsiatke.

Pivo a horúčavy Martina omámili a postupne sa ho začali zmocňovať driemoty. Skôr, než sa dostal na dno pohára, zaspal spánkom tvrdým ako diamant.

Prebral sa na cudzom mieste. Netienila mu stará jabloň, pretože ju nahradila zvláštna a mimoriadne nevkusná jaskyňa. Mongu si ju zvedavo obzrel a usúdil, že vo vnútri je isto veľmi priestranná. Nech príde o svoje kožušiny, pazúriky, ohnisko s nehorľavým obložením a ostatné výdobytky modernej techniky, ak vnútri žije iba jeden kmeň! Ľudí, čo do nej vošli, nevedel porátať ani pomocou všetkých svojich prstov. Aj oni by si mali nájsť väčšie obydlie a usadiť sa v ňom spolu s nepriateľským kmeňom. Mohli by bojovať aj v daždi a ušetrili by za liečenia u šamana. Aj tak nevie nič iné, len vopchať halúzku do krku, pošpárať sa v nose (vo svojom, v cudzom je to vraj nehygienické), podať človeku akúsi rozmrvenú trávku a vyžiadať si kus mäsa.

Po prebudení ho čakalo nepríjemné prekvapenie. Netienil mu slnečník zdobený značkou piva, ale nahradila ho stará jabloň. Aj okolie sa zmenilo. Parkovisko, obchod, krčma, paneláky, toto všetko bolo nahradené kríkmi a stromami. Martinovou hlavou preleteli myšlienky o najrôznejších únoscoch a preľakol sa. Krčmárka na neho neskutočne škaredo zazerala, preto je viac než isté, že mu niečo zamiešala do piva. Ktovie, čo mu hrozí v týchto opustených končinách? Na Martinovom katastrofickom scenári niečo nesedelo. Ľudí nikde nevidel, v trávke chýbali stopy auta, ktorým by ho priviezli a mohol sa slobodne pohybovať. Vstal a vybral sa smerom, kde sa črtalo niečo, čo pri veľkej dávke fantázie pripomínalo cestu. Predieral sa kríkmi a snažil sa dostať k najbližšiemu ľudskému obydlíu. Všade sa rozpráva o masovom výrube drevín, nuž sa tento prales musí niekde končiť! Onedlho sa jeho cieľ ocitol na dosah ruky. Štiplavý zápach dymu uprostred hory znamenal len jedno – prítomnosť českých turistov. Nadšene sa rozbehol rýchlosťou, ktorá tú svetelnú síce neprekonalala, no dotiahla to aspoň na remízu.

Okolostojaci ľudia boli akýsi zvláštni. Všetkým sa podarilo uloviť rovnakého živočicha a potom nosili jeho kožu. Toto zviera malo na hrudi nenápadnú vzorku v tvare troch prúžkov. Okrem toho, ani jednému sa nepodarilo nič uloviť a vôbec nedbali, či ich súkmeňovci majú dostatok jedla. Zato z jaskyne odchádzali s plnými rukami. Mongu hneď vedel, kto pred ním stojí. Toto sú určite tí najarogantnejší jaskynní lupiči! Niekoľko by ich mal odsúdiť a poslať robiť návnadu na tigra! Okamžite sa pustil do pátrania po osobe poverenej posielaním

zločincov na lov tigrov. Ako jediný vhodný adept sa ukázalo stvorenie s ružovou hrivou zdobenou zelenými končekmi. Za iných okolností by sa jej neprihovoral, veď takého hrubé a červené pery môžu mať len opice. No táto bytosť bola jediná, čo široko-d'aleko vlastnila dáky úlovok. Na pevnom lane odhodlane držala zviera pripomínajúce niečo medzi veľkou mačkou a škaredým potkanom. Priblížil sa k bytosti v snahe osloviť ju. Práve vtedy sa stalo niečo strašné! Tvor, hoci Mongua ešte nezbadal a nikto iný v jeho blízkosti nebol, začal sám od seba rozprávať:

„Áno, prídem hneď, len ma naši poslali na rožky. Nakúpim pritom nejaké handričky pre seba a dáky rozkošný kabátik pre Vivien, nech jej nie je ľúto. Ja nie som ako niekto, kto si myslí, že pes je len pes, ja svojej Vivien dávam len to najlepšie, však Vivi?“

Mongu zhrozene cúvol. Bezdôvodné poľudšťovanie zvierat a rozhovor sám so sebou má jediné vysvetlenie – toto dievča (ak je to dievča) je na pokraji absolútneho šialenstva. Vlastne...všetci vôkol neho sú šialení!

Čoskoro sa ocitol uprostred skupinky ľudí. Neovládateľnú radosť však vystriedala túžba ocitnúť sa na najopustenejšom mieste planéty.

„Do psej matere, ako som sa sem dostal?“ uvažoval, „tu sa natáča akýsi film o praveku a ja si tu len tak vtrhnem v tričku a v rifliah! Nechcem vidieť, ako ma režisér zvozí. Ktovie, či mi za toto hrozí aj trestné stíhanie?“

Na Martinovo prekvapenie však k zastaveniu filmu nedošlo. Ľudia odetí v kožušinách konali, akoby ani nezaregistrovali príchod cudzej osoby.

„Môže byť niekto bezohľadnejší ako títo herci? Upozornia ma aby som taktne zmizol? Nie, radšej sa mi budú vyškierať,“ skonštatoval. Režisér neprichádzal a moderný človek musel zapochybovať o svojom názore. Títo herci hrajú až pridobre, akoby ani nehrali... Čo ak je to skutočnosť? Neocitol sa náhodou v praveku? Mal by sa o tom okamžite presvedčiť. Pristúpil ku najbližšiemu fúzatému mužovi a spýtal sa:

„Neviete, aký je práve rok?“

„Znamenity,“ odvetil, „zber bol bohatý, zveri sa darilo a tí šikovnejší už majú rodiny zabezpečené na zimu. Ja som spravilo rovnako. Jaskyňu mám naplnenú a ostal mi čas na moje hobby.“

„A aký máte koníček?“ nechápal Martin.

„Vyrábam sošky Venuší, nekúpite si? Sú z trvácneho materiálu, len na hlavu dajte pozor. Tá sa často odbije.“

Martin sa o kvalite figúrok presvedčil už na základnej škole, ale rozširovanie zbierky suvenírov medzi jeho priority nepatrilo. Istotu ohľadom doby, v ktorej sa nachádza, už nadobudol, tak iba pokračoval vo výskume. Za sebou zanechal umelca trpiaceho nepochopením dobou a čakajúcim na uznanie aspoň od nasledujúcich generácií.

Čo ak je všetko úplne inak? Čo ak sa ocitol vo vzdialenej budúcnosti, kedy sa splnili slová dcérkinho zázraku? Mnoho vecí by to vysvetlilo. Mal by sa dôkladne poobzerať, aby mal o budúcnosti presný obraz. Úsmev nad jeho bystrým nápadom si všimlo stvorenie so značnou časťou dúhy na hlave. Premeralo si ho a povedalo:

„Máte dobrý oblek, vy tu robíte nejakú reklamu? V tom prípade choďte ďalej, nepotrebujem ani lepší paušál, ani výhodné sporenie.“

Z jej monológu nechápal ani slovko, no pochvala poteší každého. Mongu bol na svoj kožuch veľmi hrdý. Patrí k prvým úlovkom jeho pradedka a retro kúsok v jeho kmeni práve letia. Pôjde aj do jaskyne, nech ho pochváli čo najviac ľudí. Pri tejto príležitosti sa rovno pozrie, kam to ľudstvo dotiahlo. Po návrate ku svojmu kmeňu o všetkom povie. Isto sa radi dozvedia, ako ich potomstvo zmúdrelo. Fakt, že k tejto zmene došlo aj vďaka nim, len umocní ich radosť.

V okamihu zastal zmätený ako delegácia levov v Antarktíde. Ved' on sa ocitol sám v neznámej dobe a na cudzom mieste. Návrat do pralesa neprichádzal do úvahy a vstup do cudzej jaskyne z presvedčenia odmietal. Bez ohľadu na dobu, nikomu nie je príjemné, ak sa mu zvláštny týpek promenáduje v obývačke. Spravil jedinú, čo mu ostáva. Stál na mieste a obzeral sa navôkol.

V jaskyni si jeho krásny zdedený kožušok nikto nevšímal. Ľudia jednoducho pobiehali sem a tam a bez akejkoľvek logiky zbierali základy svojich zásob. Hrabali k sebe všetko, od šalátu po nože. V jednom okamihu zaznelo nad ich hlavami zašumenie a z neznámych končín zaznel hlas:

„Vážení zákazníci, v oddelení ovocia a zeleniny vám ponúkame supervýhodné hrozno biele bezkôstkové v špičkovej kvalite za cenu euro osemdesiat za jeden kilogram. Prajeme vám príjemný nákup.“

Spočiatku náš pračlovek netušil, čo tento záhadný hlas znamená. Aké správanie bude vhodnejšie? Odpoveď, či zbláznenie sa od strachu? Vtedy sa zamyslel, či sa svet zmenil až tak výrazne. Dav, ktorý v okamihu vznikol a pohltil všetkých navôkol, sa nápadne podobal na davu vzniknutú za jeho čias. Obyvatelia jaskyne predtým o ostatných vôbec nedbali. Ich jediným cieľom bolo nazbieranie čo najvyššieho množstva akýchkoľvek predmetov. Avšak tentoraz nastala zmena veštiaca prípravy na blízky lov. Pri ňom sa každý snaží získať čo najviac, a to aj keby to mal vychmatnúť svojmu súkmeňovcovi z rúk. Mongu nechápal len jedno. Prečo robia také bojové prípravy kvôli bežnému hroznu? Pravdupovediac, aj v jeho kmeni bol šaman, ktorý všetkým odporúčal zvýšenú konzumáciu ovocia, no nikto mu neveril a ani on sám sa za ním nešiel roztrhnúť. Tieto reči viedol len preto, aby mu ostalo viac mäsa. A tu sa všetci hrnú za niekoľkými mizernými bobuľkami. Tieto úvahy Mongua držali asi rovnako dlho ako dážd'ovku dilema ohľadom kúpy kvalitných tenisiek. Všetci chcú hrozno? Ich problém. Loviť podľa všetkého nedokážu a jesť musia. Toto jeho opovrhnutie ho však neprinútilo vybočiť z davu zhromaždenom okolo debničiek. Pochytila ho bezdôvodná túžba dokázať všetkým, že je silnejší ako oni. Bojujú o hrozno? V tom prípade ho získa viac ako všetci dohromady. Nahol sa nad debničku a postupne z nej vyberal tie najkrajšie strapce. Nebolo to jednoduché. Počas ukladania bobuľ do dômyselne vytvoreného vrecka na kožušine bol nútený čeliť mnohým úderom a nezrozumiteľným urážkam. Vtedy spravil jediné, čo mu mohlo zachrániť česť a dôstojnosť. Udieral silnejšie a výstižnejšie nadával. Po niekoľkých sekundách tvrdého boja ostala v debnách jediná bobuľka vhodná nanajvýš na prípravu niekoľkých mikrolitrov muštu. Zákazníci sa pomaly začali rozchádzať a v dlaniach ťažkali svoje zelené úlovky. Aj Mongu sa vytratil svojim typickým pokojným krokom.

Čoskoro nastal nečakaný rozruch. Žeby niekto zbadal rozdiel medzi jeho sakom a kožušinami ostatných? Onedlho si všimol, že pozornosť jeho dávnych predkov zaujal niekto iný. Všetci bežali za všedným človečikom. Ten rozložil niekoľko listov, poukladal na ne nedbalo upravené kúsky rozmanitých halúzok a na všetky strany vykrikoval:

„Vážené dámy, vážení páni! Prinášam vám najrevolučnejší vynález posledných desaťročí. Ponáhľajte sa, ponuka je limitovaná a vyhradená pre úzky okruh tých najrýchlejších!“

všetci pribehli, aby sa presvedčili, v čom sú nalámané konáriky také jedinečné. Martin sa ku nim pridružil. Bol zvedavý, akého pokroku ľudstva bude svedkom. Pravdepodobne prvý podnikateľ v histórii ľudstva oblečený v kožuchu z praniečoho zdvihol jednu haluz a začal svoj monológ:

„Isto to všetci poznáte. Prídete večer ustatí domov, sústredíte sa na kresby a čo sa nestane? Zhasne oheň! Čo si počnete? Požiadate o pomoc susedov? Vyberiete sa do prírody hľadať ďalší? Pravdepodobne, no koľkých z vás ovládne strach? Počet obetí zožratia počas nočných vychádzok dvojnásobne stúpol. Vďaka tomotu vynálezu je vaša dilema preč! Predstavujeme vám najnovšiu Nehasnúcu tyčinku! Stačí zapáliť, postaviť na viditeľné miesto a vaše svetlo, teplo a pohodlie sú zabezpečené! Tím špičkových šamanov spolupracoval a vyvinul vychytávku, ktorú skrátka musíte mať! Ochráni váš rodinný oheň pred deťmi, zverou, vetrom, nepoškodí ho dokonca ani ponorenie do vody! Plameň bude stále žiariť a vo vašej jaskyni mu nebude nič hroziť!“

Chlapík zmĺkol v snahe pripraviť sa na ďalší monológ. Ten odštartovala jedna otázka z davu:

Ja by som ho aj kúpil. Koľko stojí?“

„Vedci pokladajú jej hodnotu za nevyjadriteľnú, no a ak mám byť úprimný, hlavne oni protestujú oči uvedeniu produktu na trh. Ja vám však ponúkam jednu Nehasnúcu paličku nie za päť klov, ani za štyri. Ja vám ju predám v jedinečnej akciovej cene, dva kly za tyčinku! Radím vám, ponáhľajte sa, o tento produkt sa uchádzajú ďalšie tri kmene!“

neodolateľná ponuka ohúrila zhromaždenie viac, ako keby okolo davu preletelo tryskové lietadlo. Kto mohol, prinášal po dva, štyri, nietko dokonca až po desať klov a vymieňali ich za nenahraditeľné paličky. Aj posledná otáľajúca hrstka sa nechala zlákať nasledujúcim dodatkom:

„Lovíte? Viedete vojnu so susedným kmeňom? Ku každej Nehorľavej paličke vám v tejto mojej jedinečnej akcii pribalím tri Nehasnúce paličky na cesty. Sú vhodné nielen ako svietidlo, dajú sa uplatniť aj ako výborná zbraň! S ich pomocou uvidíte nielen pod nohy, no aj niekoľko krokov pred seba! Cena zostáva nezmenená! Všetky tieto výhody vám ponúkam iba za dva mamutie kly! Stále váhate? V tom prípade sa vážne zamyslite nad Nehasnúcim listim! Odháňa všetok hmyz, komáre a mäsožravé šelmy z okolia vašej jaskyne!“

Martina opustil pôvodný úmysel. Prestal sledovať historický okamih a zatúžil po vlastnej Nehasnúcej paličke. Neznášal opekanie a grilovanie a oheň bol v jeho paneláku zakázaný. Napriek tomu bol však presvedčený, že jeho život stratí bez ponúkaného drierka všetok zmysel.

„Počujte, nemám u seba žiadne kly, zabudol som si peňaženku. Nedalo by sa nejako dohodnúť na cene? Mám kvalitné sako z pravej bavlny, nevymeníte?“

„Bavlna? Toto zviera je pre mňa neznáme a nie som si istý jeho kvalitou, „ zamyslel sa obchodník, „no že ste to vy, súhlasím.“

Vzápätí mu dal celú sadu paličiek spolu s chumáčikom neidentifikovaných listov, vzal sako a obrátil sa k ďalšiemu zákazníkovi.

Jeho odchod prebehol bez problémov. Rovnako ako dievčina vonku, aj tu ho všetci považovali za maskota nejakej novej firmy. Podobných kreatúr videli toľko, že jedna navyše nestála ani za žmurknutie. Mongu sa tiež neobzeral. Potichu si spieval najnovší hit *U pijúcich mamutov* a radostne sa usmieval. Touto nečakanou výpravou získal argument, ktorým zaručene odzbrojí dcérinho krásavca. Vysvetlí mu, že v budúcnosti sa ľudia nijako výrazne nezmenia. Vojny, lov a súboje budú ďalej tvoriť stredobod ich záujmov. Dievčinka vonku mu tento obraz jemne narúša, no ona isto svojho psa tiež dávno zjedla. Mongua trápila jediná maličkosť – čo, dokelu, spraví s toľkým hroznom?

Martina ovládla radosť z výhodného obchodu. Kabovci ozelenjú od závidosti! Šamani museli svoj patent veľmi dobre tajiť, pretože v dejepisných knihách o ňom nenašiel ani slovičko. Prišiel k potôčiku a rozhodol sa, že tento výmysel okamžite otestuje. Priložil tyčinku k zapalovaču a hneď nato ju ponoril do neďalekého jarčeka. Ozvalo sa zasyčanie podobné ozvene Martinových agresívnych myšlienok.

„Čo má toto znamenať? Tí obchodníci naozaj nevedia nič iné, len klamať ľuďom do očí a a striehnuť na dôverčivých bláznov? No kto to kedy videl, aby mňa previezol akýsi mizerný neandertálec!“ nadával sám sebe. Vtedy si spomenul na všetky letáky, čo pristáli v jeho schránke a na reklamy zaberajúce dve tretiny každého lepšieho filmu. Strčil drierko do vrečka a trpkó sa usmial. Práve sa stal svedkom polozenia základov modernej ľudskej spoločnosti.